

**НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕМОРІАЛЬНИЙ КОМПЛЕКС
ГЕРОЇВ НЕБЕСНОЇ СОТНІ –
МУЗЕЙ РЕВОЛЮЦІЇ ГІДНОСТІ**

НАЗУСТРІЧ СВОБОДІ

СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ РОЗВИТКУ НА СЕРЕДНЬОСТРОКОВУ ПЕРСПЕКТИВУ 2016 – 2021

Пізнай Свободу. Захищай Свободу! Твори Свободу...

НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕМОРІАЛЬНИЙ КОМПЛЕКС ГЕРОЇВ НЕБЕСНОЇ СОТНІ – МУЗЕЙ РЕВОЛЮЦІЇ ГІДНОСТІ –

ВИТОКИ

багатофункціональна музейна науково-дослідна, культурно-освітня та науково-методична державна інституція, що належить до сфери управління Українського інституту національної пам'яті.

Музей створено розпорядженнями Кабінету Міністрів України «Про утворення державного закладу «Меморіальний комплекс Героїв Небесної Сотні – Музей гідності» від 18 листопада 2015 р. №1186-р та «Про внесення змін до розпорядження Кабінету Міністрів України від 18 листопада 2015 р. №1186» від 23 листопада 2015 р. №1230-р.

Музей започатковано громадською ініціативою «Музей Майдану / Музей Свободи», яка працювала над концепцією Музею, збирала артефакти та свідчення, забезпечувала зберігання, дослідження та популяризацію об'єктів, предметів і місць, пов'язаних з Майданом.

На початку доленосних для України подій взимку 2013 – 2014 років група музейників і активістів зрозуміла, що розгортання громадських протестів сягає історичного масштабу та суспільного значення, що розуміння свободи як культурної та суспільної цінності набуває унікальних виявів у новітній історії держави. Активісти групи закликали подбати про збереження для нащадків унікальних свідчень і розпочали просвітницьку польову роботу на барикадах і в медіа-просторі, переконуючи, що до таких може належати чи не кожен предмет, що опинився в епіцентрі подій, кожне явище, що постало в ході боротьби громадян за свої права і свободу, кожна емоція, радість і біль.

Так у січні 2014 року виникла ініціатива «Музей Майдану», яка восени 2014 року об'єдналася з ініціативою Аналітичного центру pro.mova «Музей Свободи». У березні 2015 року музейники групи заснували Громадську організацію «Музей Майдану».

Головним завданням об'єднаної ініціативи стало збереження пам'яті про події та людей Євромайдану і Революції Гідності, зокрема шляхом збирання свідчень, документів, усних історій та предметів, охорони меморіальних

місць та об'єктів.

На різних етапах створення Музею Майдану підтримали Самооборона Майдану та низка ініціатив – Бібліотека Майдану, Пошта Майдану, Автомайдан, Майдан прес-центр та інші, а також Український інститут національної пам'яті, Міністерство культури України, Київська міська державна адміністрація, Національний центр народної культури «Музей Івана Гончара», Національний заповідник «Софія Київська», Музей історії міста Києва, Національний музей історії України у Другій світовій війні, ГО «Агенція культурних стратегій», Український комітет ІКОМ.

Із січня 2014 року громадська ініціатива «Музей Майдану / Музей Свободи» збрала понад дві тисячі артефактів, документів, світлих та усних свідчень, що складуть основу Меморіального комплексу Героїв Небесної Сотні – Музею Революції Гідності, провела низку виставкових проєктів в Україні і за кордоном, здійснила консультації із світовими експертами-музейниками, взяла участь у навчальних поїздках з вивчення міжнародного досвіду і проаналізувала тенденції розвитку «музев пам'яті» та викликів, які стоять перед ними.

ХРОНОЛОГІЯ ПОСТУПУ

Січень 2014 – ініціатива «Музей Майдану».

Квітень 2014 – робоча група з музеєфікації Майдану.

Травень 2014 – перші експонати на виставці у Відні.

Червень 2014 – перші міжнародні консультації.

Липень 2014 – концепція музеєфікації Майдану.

Серпень 2014 – 1500 артефактів і 200 відеосвідчень.

Вересень 2014 – ініціатива «Музей Майдану / Музей Свободи».

Жовтень 2014 – виставка «Свобода» в Національному художньому музеї України.

Листопад 2014 – лютий 2015 – виставковий проект «Творчість Свободи: (Р)еволюційна культура Майдану» в Музеї Івана Гончара.

Березень 2015 – виставка «L'art de la liberté» у Парижі.

Червень 2015 – результати Міжнародного конкурсу «Територія Гідності».

Липень 2015 – проект «Уроки Свободи».

Жовтень 2015 – січень 2016 – виставка «Майдан: від незалежності до Свободи» в Музеї історії міста Києва.

Листопад 2015 – міжнародний відеопроєкт «Windows into Protest / Вікна в протести».

Січень 2016 – державний заклад «Меморіальний комплекс Героїв Небесної Сотні і Музей Революції Гідності».

Лютий 2016 – проект «Відважні» в Українському домі, проспект «Музей Свободи».

Квітень 2016 – статус «національного».

Травень 2016 – американський інтерн, англomовна версія проспекту.

Червень – вересень 2016 – виставка «Poster Remediated» у Варшаві.

Липень 2016 – штатний розпис, перші співробітники.

Серпень 2016 – інформаційно-рекламна кампанія «Нам пора для України жити!».

Серпень – вересень 2016 – конкурс на керів-

ПІДСТАВИ ДЛЯ РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУ

● Закон України «Про культуру».

● Закон України «Про музеї та музейну справу».

● Указ Президента України «Про вшанування подвигу учасників Революції гідності та увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні» №69/2015 від 11 лютого 2015 р.

● Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про утворення державного закладу «Меморіальний комплекс Героїв Небесної Сотні – Музей Гідності» № 1186-р від 18 листопада 2015 р.

● Указ Президента України «Про надання державному закладу «Меморіальний комплекс Героїв Небесної Сотні – Музей Революції гідності» статусу національного» №138/2016 від 12 квітня 2016 р.

● Проект Концепції музеєфікації феномена Майдану (подій 2013–2014 років, пов'язаних з боротьбою українських громадян за права людини, що отримали назву Євромайдану або Революції гідності) згідно спільного рішення Міністерства культури України та Виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 30 квітня 2014 року № 257/5.

● Проект Концепції «Музею Свободи» від лютого 2015 р.

● Стратегічний план Міжнародної ради музеїв (ІКОМ) на 2016 – 2022 рр.

● Консультації з міжнародними експертами у 2014 – 2016 рр.

● Результати проєктів, опитування відвідувачів і апробації освітніх програм на тимчасових виставках ініціативи «Музей Майдану / Музей Свободи» у 2014 – 2016 рр.

ВІЗІЯ

Національний музей Революції Гідності (назва у перспективі – Національний меморіальний комплекс Героїв) має стати багатофункціональним музейним комплексом, що розкриває особливості боротьби українців за права та свободи; авторитетною динамічною інституцією нового покоління, що базується на подіях минулого і спрямовується у майбуття. Музей зберігає пам'ять про події, загиблих і поранених, учасників та наслідки Революції гідності, Помаранчевої революції, Революції на граніті, інших подій пов'язаних із боротьбою українців за права та свободи людини, свободу як цінність і цивілізаційний вибір. Музей покликаний бути відкритим форумом і платформою для дискурсу і поширення ідей гідності та незалежності, сприяння активізації громадських ініціатив, консолідації та розвитку суспільства і формування відповідальності за майбутнє.

МУЗЕЙ МАЄ СТАТИ:

- символом національної єдності та демократичного поступу суспільства;
- відкритою, учасницькою, експериментальною інституцією національного значення;
- міждисциплінарною платформою збереження пам'яті про боротьбу за свободу;
- майданчиком осмислення соціальних рухів та масштабних історичних процесів;
- форумом для дискурсу про права людини, свободу та ідентичність;
- школою критичного мислення та соціальної відповідальності;
- інтелектуальним і креативним осередком громадських ініціатив та спільних дій;
- постравматичною стратегією примирення і консолідації українського суспільства;
- центром генерування нових смислів для України та вікном в українську ідентичність для світової спільноти;
- авторитетним інструментом міжнародного партнерства, культурної дипломатії та промоції України у світі.

МІСІЯ

Місія Національного меморіального комплексу Героїв Небесної Сотні – Музею Революції Гідності – збереження, презентація та поширення в Україні та світі історії боротьби українців за національну та особисту свободу, права та гідність; активізація громадських ініціатив для становлення демократичного суспільства в Україні.

МІСІЯ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ШЛЯХОМ:

- генерування, аналізу, усвідомлення, презентації та промоції знань про боротьбу українського народу за власні права і гідність в контексті світового руху за свободу;
- вшанування і збереження пам'яті про тих, хто постраждав унаслідок протистоянь;
- спонукання до переосмислення і усвідомлення загальнолюдських і національних цінностей, ідентичності, моральних і духовних проблем, порушених подіями Революції Гідності;
- сприяння критичному мисленню, інноваційній творчості та спільній дії з метою зцілення, примирення і консолідації нації, відповідальному творенні майбутнього.

ЦІННОСТІ

СВОБОДА ТА ВІДКРИТІСТЬ. Вважаємо музей незалежним місцем ідей, діалогу і спільної дії, де збірка, програмна діяльність і громадський простір надихає відвідувачів на відкритість, пізнання і співтворчість.

ДОСТУПНІСТЬ ТА ІНКЛЮЗИВНІСТЬ. Створюємо умови для широкого доступу до ідей, концептів, колекцій, програм, простору, команди, кола друзів. Визнаємо внесок всіх причетних спільнот, максимізуємо освітні можливості та соціальні результати.

ПАРТНЕРСТВО І ДОВІРА. Прагнемо міждисциплінарної внутрішньої та зовнішньої співпраці за принципом взаємовигоди та довіри.

СМІЛИВІСТЬ І ПРИЙНЯТТЯ РИЗИКІВ. Підтримуємо експериментування у різних формах діяльності з метою створення високоякісного музейного продукту і надання кращих послуг для відвідувачів.

КРИТИЧНІСТЬ МИСЛЕННЯ. Застосовуємо навички історичного аналізу для глибшого вивчення минулого і кращого розуміння сьогодення, генерування нових актуальних смислів.

ДОСКОНАЛІСТЬ І ПРОФЕСІЙНІСТЬ. Запроваджуємо найвищі стандарти в управлінні музеєм, збіркою, програмами, послугами та продуктами, стимулюємо невпинний індивідуальний та інституційний розвиток.

ЛІДЕРСТВО І ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ. Віримо в спроможність музею плекати конструктивний громадський активізм і діалог, виступати фактором змін, бути соціально відповідальним.

ГІДНІСТЬ, ЧЕСНІСТЬ, ЧУТЛИВІСТЬ. Виявляємо шанобливість, увагу та визнання своїм відвідувачам, благодійникам, прихильникам, партнерам, волонтерам і співробітникам. Виконуємо роботу з найбільшою публічністю і підзвітністю.

КРЕАТИВНІСТЬ ТА ІННОВАЦІЙНІСТЬ. Віднаходимо нові можливості й інноваційні шляхи роботи, щоб наші відвідувачі відчували себе зацікавленими, натхненними, збагаченими новими емоціями, знаннями, досвідом.

ГНУЧКІСТЬ І ДИНАМІЧНІСТЬ. Активно і своєчасно реагуємо на мінливі та специфічні потреби наших спільнот, йдемо «в ногу з часом».

СТРАТЕГІЧНІ АКТИВИ

ПАМ'ЯТЬ, яку ми зберігаємо.
ЛЮДИ, яких ми шануємо.
КОЛЕКЦІЇ, за які ми дбаємо.
ІДЕЇ, які ми генеруємо.
РЕПУТАЦІЯ, яку ми захищаємо.

ПРІОРИТЕТНІ АУДИТОРІЇ

- школярі, студенти, молодь;
- родини Героїв Небесної Сотні;
- учасники Майданів та їхні родини;
- громадські активісти, політики, воїни АТО;
- представники середнього класу;
- творча інтелігенція, інтелектуали;
- журналісти, медійники;
- дослідники і науковці;
- музейні фахівці;
- викладачі, вчителі, митці;
- туристи, урядові та іноземні делегації.

МАНДАТ

Музей збирає, зберігає, досліджує, експонує та популяризує речові, документальні та нематеріальні свідчення про події Революції Гідності й інші вияви боротьби за свободу, зберігає і вшановує пам'ять про полеглих, фасилітує дискусію та переосмислення історії, стимулює творчість і критичне мислення, активізує і об'єднує ініціативи, консолідує потуги, гуртує суспільство.

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ

- іміджевий;
- інфраструктурний;
- управлінський;
- соціальний;
- фінансовий.

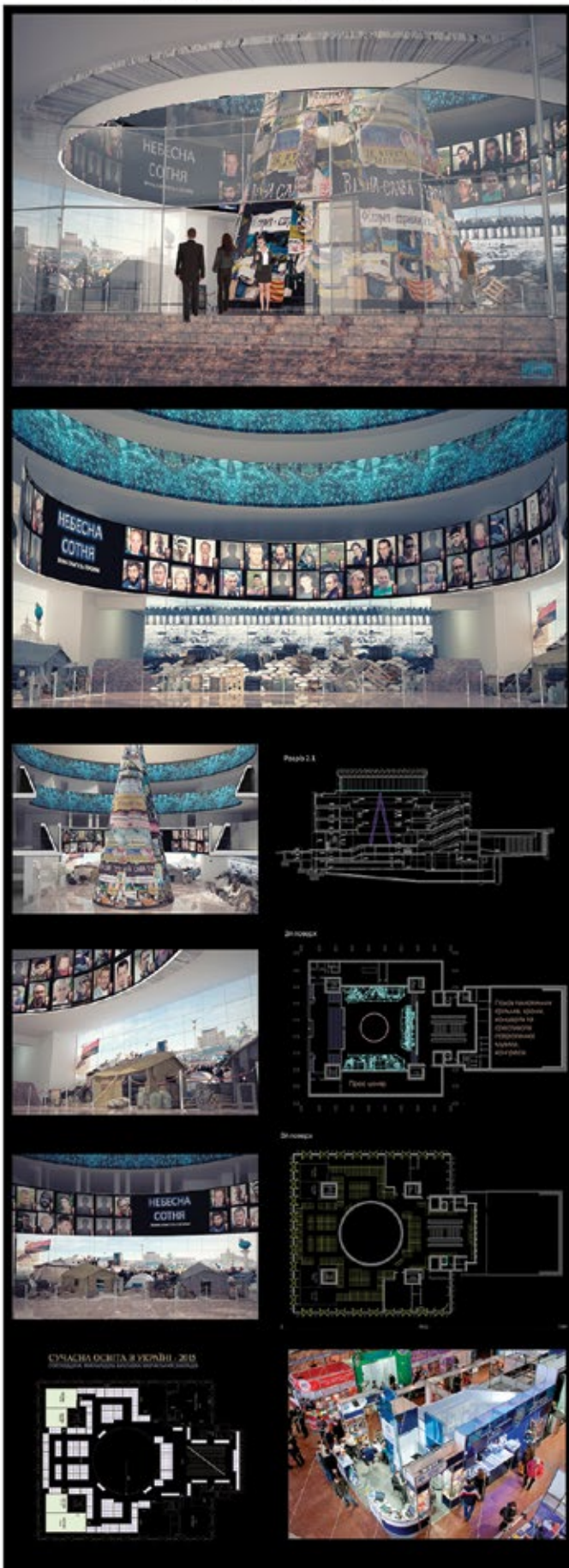
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ФУНКЦІОНАЛЬНА СТРУКТУРА

МЕМОРІАЛ ГЕРОЇВ – МУЗЕЙ МАЙДАНУ – ДІМ СВОБОДИ

МЕМОРІАЛ ГЕРОЇВ: вшанування і збереження пам'яті (Територія Гідності, меморіал(и) Героям Небесної Сотні й учасникам Революції Гідності).

МУЗЕЙ МАЙДАНУ: збереження–дослідження–консультування–презентація (простір основної експозиції, галереї змінних виставок, фондосховище, реставраційна майстерня, науково-дослідний і методичний центр, маркетинговий і фандрайзинговий центр).

ДІМ СВОБОДИ: дискусія–переосмислення–навчання–поширення–спільнодія–творчість (освітньо-дискусійна платформа, інтелектуально-мистецький центр, лабораторія громадських інновацій та ініціатив, інформаційний центр (медіатека, книгозбірня, архів), дитяча школа, творчі майстерні, тренінговий центр, видавництво, музейна крамниця, ресторан, кав'ярня).

ЛОКАЦІЯ І БУДІВЛЯ

Будівля музейного комплексу має бути частиною історичного та меморіального простору Революції Гідності. Її архітектура презентуватиме поняття свободи і відповідальної колективної дії. Єдиним місцем, що відповідає таким вимогам, містобудівній логіці та історичній зумовленості, є земельна ділянка на Алеї Героїв Небесної Сотні.

Варіанти розміщення Меморіального комплексу і музею вироблено на експертних зустрічах, публічних обговореннях, в процесі Міжнародного конкурсу «Територія Гідності / Terra Dignitas» (2015).

Довгострокова перспектива (5–10 років): спорудження будівлі для Музею на Алеї Героїв Небесної Сотні.

Середньострокова перспектива (2–5 років): адаптування Українського Дому на Європейській площі, приміщення Федерації профспілок України на вул. Хрещатик.

Перехідний / Тимчасовий варіант: адаптування частини приміщення Українського Дому для розміщення адміністративної частини Музею та фондової колекції, створення змінної експозиції.

КОНТЕКСТ

(стратегічне середовище)

СЛАБКІ СТОРОНИ ТА ЗАГРОЗИ:

- відсутність національних досвіду й успішних практик у сфері музеєфікації «гарячої історії»;
- застороги громадськості щодо музеєфікації Майдану;
- фінансово-економічна криза в державі;
- відсутність бюджетного фінансування на створення і розвиток музею (фінансування лише захищених статей: зарплата і нарахування; комунальні послуги);

рення і розвиток музею (фінансування лише захищених статей: зарплата і нарахування; комунальні послуги);

- здійснення діяльності в умовах часткової окупації території України та війни на сході;
- нефінансування з державного бюджету: поточних і капітальних ремонтів, нового будівництва, закупівлі експонатів, придбання виставкового обладнання, проведення наукової та видавничої діяльності, службових відряджень;
- складнощі у залученні позабюджетних коштів через значне погіршення фінансової індивідуальної і корпоративної спроможності в країні й відповідне зменшення можливостей для підтримки музейних закладів;
- відсутність політики розвитку музею й підтримки музейних ініціатив з боку державної та міської влади: неприйняття рішень щодо відведення під будівництво музею земельної ділянки на Алеї Героїв Небесної Сотні, 3–5, передачі існуючих і визначених експертним колом і громадськістю будівель для тимчасового розміщення музею;
- відсутність приміщення для адміністрації, персоналу, фондосховища, експозиції, культурних і освітніх програм, громадського простору;
- загроза існуючій збірці через відсутність належних умов збереження та охорони;
- обмежений доступ до збірки;
- стихійність меморіалізації та несистемність музеєфікації на території Революції Гідності;
- зрив першочергових заходів з охорони нерухомих об'єктів культурної спадщини;
- трансформація і руйнування автентичної території пам'яток;
- відсутність гідного місця і форм вшанування пам'яті Героїв Небесної Сотні та учасників Революції Гідності;
- «замороження» імплементації результатів міжнародного конкурсу «Територія Гідності».

СИЛЬНІ СТОРОНИ ТА СПРИЯТЛИВІ ФАКТОРИ:

- світова практика скорочення дистанції між подією та її меморіалізацією;
- зростання зацікавленості подіями і наслідками Революції Гідності з боку світової спільноти;
- локація меморіальних місць і пам'яток у серці столиці;
- наявність будівель і місць, які можуть у перспективі стати експозиційними площами музею;
- унікальна збірка (близько 2000 од. зб, включно «Йолка», Різдвяна шопка, скульптура «Нова Україна», серія полотен «Україна майбутнього», «Ланос» автомайданівця, каски Героїв Небесної Сотні тощо);
- статус національного, фінансування з державного бюджету;
- формування високопрофесійного відданого трудового колективу різних спеціальностей, більшість яких були учасниками Майдану або залучені до створення музею;
- об'єднана ініціатива засновників (ГО «Музей Майдану», про.мова, Український інститут національної пам'яті);
- широке коло зацікавлених сторін (Музей Майдану / Музей Свободи, ГО «Родина Героїв Небесної Сотні», Бібліотека Майдану, Реанімацій-

- ний Пакет Реформ, Пошта Майдану, Мистецька Сотня Майдану, Спілка художників Українського дому, Відкритий Університет, Кабінет міністрів України, Адміністрація Президента України, КМДА);
- динамічне формування кола партнерів, друзів і симпатиків музею (MyMedia, bigmedia, Музей Івана Гончара, Національний художній музей, Український інститут культурних досліджень, Український кризовий медіа центр);
- міжнародна індивідуальна й інституційна експертна підтримка (ICOM, ICOMOS, ICCROM, Smithsonian Institution; Елейн Гуріан, Лінда Норріс, Сара Блумфільд, Грейс Махоней (США); Роберт ван Ворен, Франклін ван дер Полс (Нідерланди); Йоганнес Расмуссен (Данія); Збігнев Глюза, Базиль Керський (Польща);
- активне вивчення міжнародного досвіду, аналіз прототипів і аналогів (програми Study Tour to Poland);
- наявність концептуально-архітектурних проєктів (конкурс «Територія Гідності»);
- апробовані елементи музейних експозицій, виставок, програм;
- системна робота із фіксації та оприлюднення свідчень учасників Майдану (проект УІНП «Майдан: усна історія» та проєкт Фонду збереження історії Майдану «Усні історії Майдану»);
- потужний ресурс медійних, документальних, мистецьких і архівних матеріалів.

СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ І ЗАВДАННЯ

I. СТВОРЕННЯ МУЗЕЙНОГО ПРОСТОРУ

- набуття земельної ділянки під будівництво музею;
- створення концепції основної експозиції;
- проведення відкритого конкурсу на створення архітектурного проєкту на будівництво музею / продовження конкурсу «Terra Dignitas», IV номінація;
- проведення відкритого архітектурного конкурсу з адаптації тимчасової будівлі для музею;
- проведення конкурсу на проєкт основної / тимчасової експозиції музею;
- створення інклюзивної наративно-мультимедійної експозиції;
- запровадження нових принципів презентації та інтерпретації колекцій і матеріалів (мультимедіа, інтерактивні та мультимедійні елементи);
- створення експериментального простору для змінних виставок;
- влаштування мандрівних і віртуальних виставок;
- створення середовища, розвинуеного інфраструктурно і комфортно, для колекцій і відвідувачів;
- динамічна ротація експонатів, збільшення публічної доступності до фондів колекцій;
- збільшення доступності музею для дітей, школярів та закордонних відвідувачів;
- трансляція знань і цінностей через зануреність, емоційність, залученість;
- розробка модулів для електронного каталогу виставок;
- розробка інтерактивного додатку-путівника по збірці та виставкам.

II. СТВОРЕННЯ МЕМОРІАЛЬНОГО ПРОСТОРУ

- локалізація місць пам'яті, маркування об'єктів і меморіальних місць;
- проведення польових досліджень на Території Гідності і виявлення нових об'єктів та пам'яток;
- створення пам'ятко-охоронної документації на нерухомі об'єкти та е-реєстру;
- внесення в Державний реєстр нерухомих пам'яток культурної спадщини;
- встановлення тимчасових охоронних знаків об'єктів і пам'яток;
- спорудження інформаційних стендів на території Революції Гідності;
- створення путівника Територією Гідності;
- системний нагляд та благоустрій меморіального простору;
- гідне відзначення подій і учасників Революції Гідності (День Гідності та Свободи, 21 листопада);
- гідне вшанування пам'яті полеглих на Майдані (День Героїв Небесної Сотні, 20 лютого);
- розробка нового архітектурного проекту / доопрацювання результатів конкурсу «Terra Dignitas», II номінація;
- створення Меморіалу Героям Небесної Сотні та учасникам Революції Гідності з меморіалізацією території та переоблаштуванням громадського простору;
- активізація меморіалізації в інших містах і населених пунктах України – встановлення пам'ятних дошок, перейменування вулиць, проведення систематичних комеморативних заходів, створення експозицій у музеях, арт-центрах, школах;
- розробка і впровадження систем віртуальної та доповненої реальності.

III. ФОРМУВАННЯ ЗБІРКИ

- визначення пріоритетів комплектування фондів;
- активне поповнення збірки;
- здійснення обліку збірки;
- оцифрування збірки;
- створення цифрової бази даних збірки;
- забезпечення умов збереження фондів: консервація, реставрація, температурно-вологіс-

- ний режим, охорона;
- забезпечення доступності для вивчення та експонування збірки: набуття відповідного приміщення для фондосховища, лабораторій для реставрації та оцифрування;
- підготовка до швидкого реагування в разі надзвичайних ситуацій.

IV. БРЕНДИНГ, КОМУНІКАЦІЯ, РОЗВИТОК АУДИТОРІЙ

- формування конкурентоспроможного образу новітнього музею, відкритого для всіх;
- проведення політики відкритих дверей і відкритих фондів;
- системна робота із збільшенням видимості музею у фізичному і віртуальному просторі;
- розробка стратегії визнання музею на місцевому, регіональному, національному і міжнародному рівнях;
- розробка фірмового стилю, створення бренду, доменного імені, інтерактивного веб-сайту, промоційних матеріалів і відеооролика;
- активізація присутності у соцмережах (Facebook, YouTube, Vimeo, Twitter);

- активізація комунікації із зацікавленими сторонами та партнерами;
- встановлення двостороннього зв'язку з відвідувачами, залучення їх до створення музейного продукту;
- створення тривалого інтерфейсу між музеологами, істориками, архітекторами, політиками, активістами, родинами Героїв Небесної Сотні для взаємодії;
- застосування нових комунікаційних технологій і методів роботи з персоналом і відвідувачами;
- створення форуму для ідей, інновацій, обміну досвідом;
- забезпечення взаємодії та інтерактивного спілкування відвідувачів;
- системне проведення лекторію, дискусійних клубів, конференцій, круглих столів, семінарів, майстер-класів і студій;
- заснування дитячого центру і клубу друзів музею;
- активізація партнерства і професійної комунікації;

- участь у міжнародних проектах;
- запровадження он-лайн трансляції музейних заходів;
- створення он-лайн каталогів, он-лайн ігор, 3D-турів, «доповненої реальності», віртуальних виставок, інтерактивних додатків для ознайомлення з колекціями та експозиціями;
- розробка стратегії просування музею в іншомовному середовищі – он-лайн відвідувач;
- створення вільної Wi-Fi зони в музейному просторі;
- інтеграція в міжнародний простір музеїв пам'яті, діалогу, сумління;
- набуття інституційного членства в Міжнародній раді музеїв (ICOM) та Міжнародній раді з питань пам'яток і визначних місць (ICOMOS).

V. НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

- створення науково-методичної та експертної ради;
- розробка і започаткування міжвідомчої програми наукових досліджень Революції Гідності та інших рухів і боротьби за свободу в новітній історії України;
- розробка і виконання дослідницьких проєктів;
- розробка наукової концепції музею;
- створення тематико-експозиційних планів;
- заснування періодичного видання;
- створення каталогів збірки та виставок;
- проведення щорічних тематичних конференцій, панельних дискусій, круглих столів, семінарів;
- організація стажувань і експертних консультацій;
- співробітництво з профільними академічними і навчальними закладами;
- здійснення робочих візитів за кордон для вивчення міжнародного досвіду у сфері меморіалізації та музеєфікації історії сучасності, віднайдення успішних моделей і практик для адаптації до українського контексту.

VI. ПРОГРАМНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

- створення якісного, актуального, інноваційного культурного продукту: мистецькі, освітні, наукові та музейні програми, заходи, видання,

- сувеніри, послуги;
- запровадження неформальних форм навчання;
- залучення нових відвідувачів (спеціальні програми для дітей, студентів, митців, пенсіонерів та іноземців; перформанси і театральні постановки, дні відкритих дверей);
- стимулювання активності, залученості, креативності, інноваційності;
- запровадження сучасних інформаційних технологій для розширення меж діяльності музею, збільшення його відкритості та доступності.

VII. УПРАВЛІННЯ І РОЗВИТОК ПЕРСОНАЛУ

- запровадження планування (стратегічне, маркетингове, програмне, інтерпретаційне);
- удосконалення організаційної структури музею;
- збільшення кількості штатних працівників до 80 осіб;
- розроблення і застосування основних принципів командотворення;
- покращення умов праці та соціальний захист працівників музею;
- запровадження мотиваційного стимулювання праці;
- максимальне розкриття здібностей музейного персоналу, реалізація наявного фахового досвіду в повсякденній роботі;
- регулярне підвищення кваліфікації і атестація працівників;
- системне вивчення потреб і запитів персоналу (комплексне анкетування, відкрите обговорення, внутрішні конференції);
- запровадження системи кураторства в плануванні та реалізації музейних проєктів;
- впровадження технологій і практик сучасного менеджменту;
- налагодження соціального партнерства на рівні територіальних громад;
- систематичне проведення і участь у тематичних лекціях, семінарах, тренінгах;
- підготовка навчальних музейних видань.

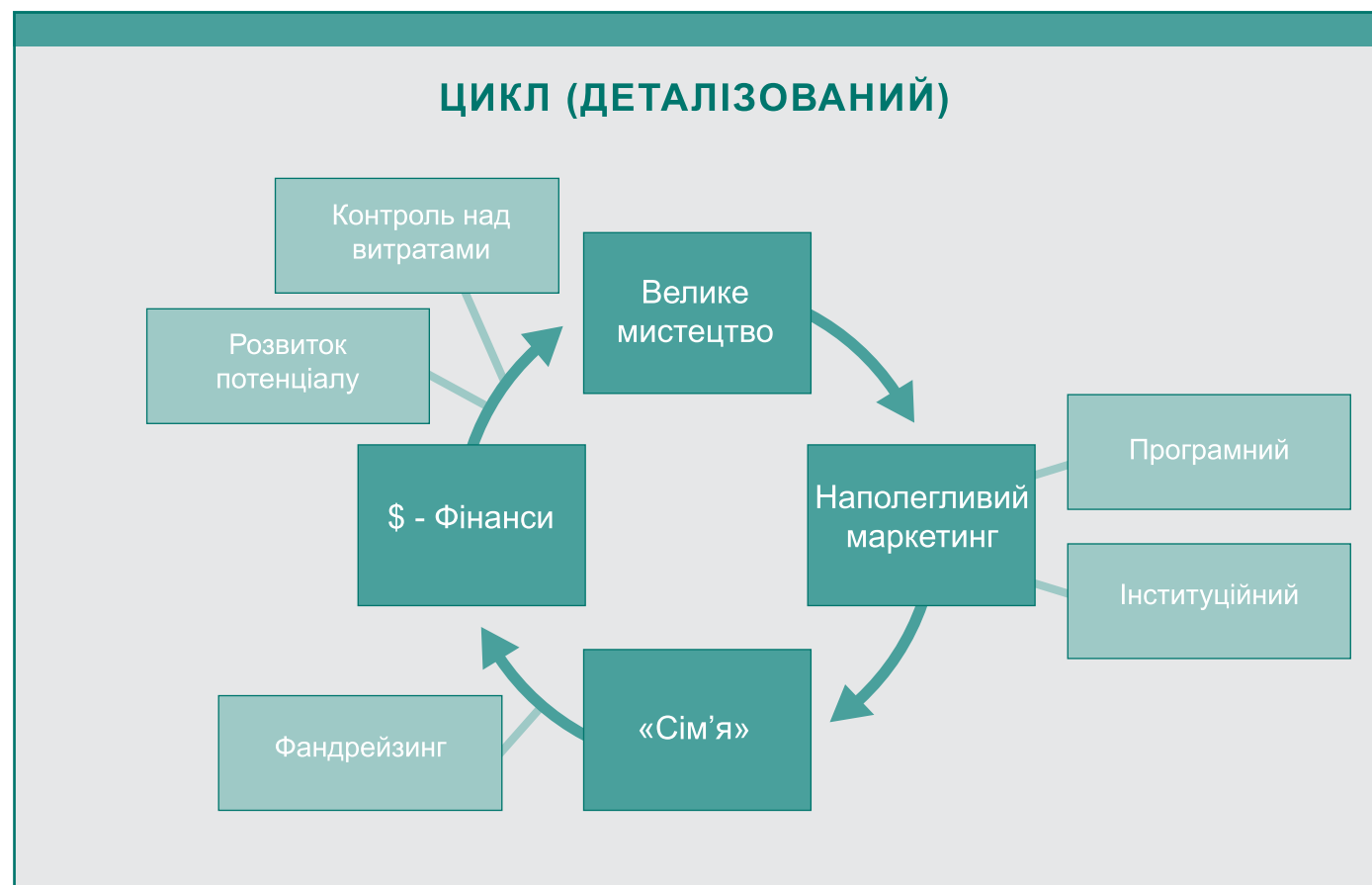
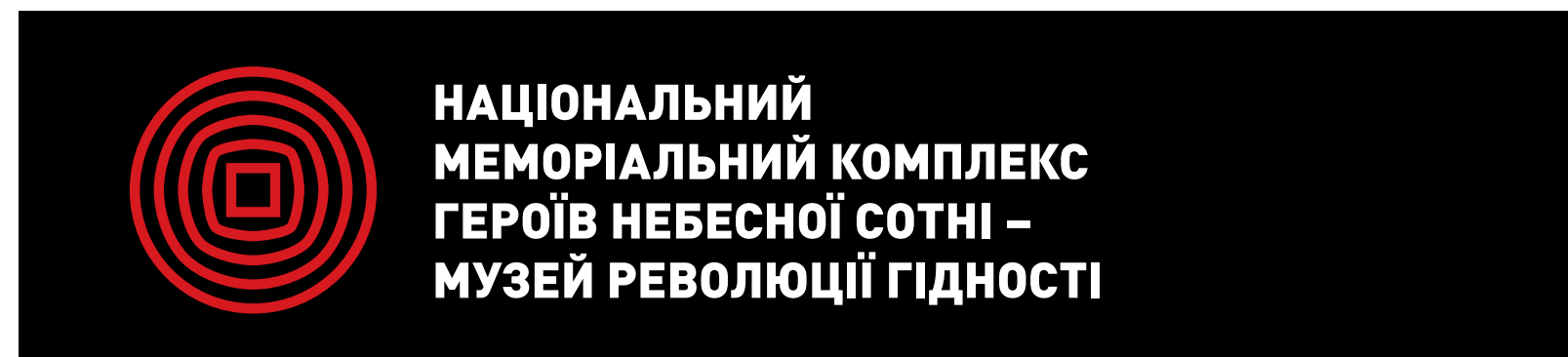

Схема моделі фінансової сталості закладу культури під назвою «The Cycle» («Цикл») від Майкла Кайзера і Бретта Ігана (США)

START-UP: СТАТИ НА НОГИ

ПЕРШОЧЕРГОВИЙ ПЛАН РОЗВИТКУ 2016 – 2017

VIII. ФІНАНСОВА ЖИТТЄЗДАТНІСТЬ:

- ефективне використання бюджетних коштів для створення і розвитку музейної інфраструктури;
- активізація залучення позабюджетних джерел фінансування основної діяльності;
- створення відділів маркетингу та фандрейзингу;
- заснування Фонду підтримки культурних ініціатив музею;
- запровадження маркетингового планування і наполегливої маркетингової політики;
- підвищення якості та розширення сфери послуг;
- створення і активізація діяльності Піклувальної ради, Наглядової ради, Ради розвитку;
- залучення до музейної діяльності волонтерів/доцентів;

- формування членства та клубу друзів музею (спонсорів, меценатів, волонтерів, симпатиків);
- створення і впровадження програм розвитку аудиторій і посилення музейного бренду;
- створення та реалізація сувенірної продукції.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ:

На 2021 рік заклад:

- увійде в десятку найвідвідуваніших музеїв України;
- прийматиме 100 000 відвідувачів в музейно-меморіальному комплексі;
- збільшить колекцію до 15 000 одиниць зберігання;
- розширимо штат до 80 осіб;
- матиме 10 000 друзів на ФБ, 15 000 воловерів у Твітер, 300 000 відвідувань веб-сайту.

Мета: поетапне створення сучасної музейної інфраструктури, ресурсного забезпечення, започаткування програмної діяльності, розвиток аудиторій.

ІНСТИТУАЛІЗАЦІЯ, УПРАВЛІННЯ, РОЗВИТОК ПЕРСОНАЛУ

1. Визначення пріоритетних напрямків діяльності музею.
2. Підбір персоналу, збільшення штатних одиниць.
3. Удосконалення організаційної структури музею.
4. Налагодження системного планування та звітності за виконану роботу адміністративного персоналу, керівників структурних підрозділів, працівників.
5. Розробка посадових інструкцій, положень про структурні одиниці музею, положень про надбавки, доплати і преміювання, укладення трудового договору.
6. Покращення умов праці та соціальний захист працівників музею.
7. Запровадження мотиваційного стимулювання праці.
8. Розкриття здібностей музейного персоналу, реалізація наявного фахового досвіду в повсякденній роботі.
9. Запровадження системи кураторства в плануванні та реалізації музейних проектів.
10. Створення стратегічного плану музею.
11. Підготовка річного публічного звіту.
12. Створення Піклувальної ради, Наглядової ради, Ради розвитку.

БРЕНДИНГ, КОМУНІКАЦІЯ, РОЗВИТОК АУДИТОРІЙ

1. Запуск роботи із збільшення видимості музею у фізичному і віртуальному просторі.
2. Створення стратегії промоції музею.
3. Розробка фірмового стилю, бренд-буку, до-

менного імені, веб-сайту, промоційного відеоролика.

4. Активізація присутності у соцмережах (Facebook, YouTube, Twitter).
5. Розвиток партнерства і професійної комунікації.
6. Участь у міжнародних проектах.
7. Запровадження он-лайн трансляції музейних заходів.
8. Підготовка промоційних матеріалів, презентаційних, наукових і навчальних видань.
9. Активізація комунікації із зацікавленими сторонами та партнерами.
10. Залучення до музейної діяльності родини Героїв Небесної Сотні, громадських активістів і політиків з Майдану, волонтерів.
11. Формування клубу друзів музею.
12. Активні виступи на радіо, ТБ, у ЗМІ.
13. Виступ в Інституті Гетті та на Міжнародному конгресі консерваторів (Лос-Анжелес, вересень 2016).
14. Набуття інституційного членства в Міжнародній раді музеїв (ICOM).

РОЗВИТОК МЕМОРІАЛЬНОГО ПРОСТОРУ

1. Локалізація місць пам'яті, маркування об'єктів і меморіальних місць;
2. Проведення польових досліджень на Території Гідності, фіксація об'єктів та пам'яток.
3. Створення пам'ятко-охоронної документації на нерухомі об'єкти для внесення в Державний реєстр нерухомих пам'яток культурної спадщини.
4. Встановлення тимчасових охоронних знаків об'єктів і пам'яток.
5. Спорудження інформаційних стендів на те-

риторії Революції Гідності.

6. Створення путівника Територією Гідності.
7. Системний нагляд та благоустрій меморіального простору.
8. Активізація меморіалізації в інших містах і населених пунктах України – встановлення комеморативних дошок, перейменування вулиць, проведення систематичних комеморативних заходів, створення експозицій у музеях, арт-центрах, школах.

СТВОРЕННЯ МУЗЕЙНОГО ПРОСТОРУ

1. Набуття тимчасового приміщення для персоналу і збірки, створення робочих місць.
2. Проведення відкритого архітектурного конкурсу з адаптації тимчасової будівлі для музею.
3. Проведення конкурсу на проект основної / тимчасової експозиції музею.
4. З'ясування статусу земельної ділянки на Алеї Героїв Небесної Сотні, 3–5.
5. Запуск кампанії за ділянку і приміщення під музей.

НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

1. Створення науково-методичної та експертної рад.
2. Розробка наукової концепції музею.
3. Створення каталогу збірки «Творчість Свободи».
4. Проведення щорічної конференцій, панельної дискусії, круглого столу, семінару.
5. Налагодження співробітництва з профільними академічними і учбовими закладами.
6. Здійснення робочих візитів за кордон для вивчення міжнародного досвіду.
7. Участь у міжнародних конференціях.

ПРОГРАМНА ДІЯЛЬНІСТЬ

1. Влаштування мандрівної і віртуальної виставки.
2. Представлення музею в експозиції Будинку історії Європарламенту (Брюссель, жовтень 2016).
3. Відзначення Дня Гідності та Свободи спецпроектom «Арсенал Свободи» в Мистецькому Арсеналі (19–27 листопада).
4. Проведення Круглого столу «Музей і школа: стратегії динамічного партнерства» (листопад 2016);
5. Вшанування пам'яті полеглих на Майдані (День Героїв Небесної Сотні, 20 лютого).

ФОРМУВАННЯ ЗБІРКИ

1. Визначення пріоритетів комплектування фондів.
2. Активне поповнення збірки.
3. Здійснення обліку збірки.
4. Оцифрування збірки.
5. Забезпечення належного збереження і охорони музейної збірки.

ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ І УПРАВЛІННЯ

1. Ефективне використання бюджетних коштів для створення і розвитку музейної інфраструктури.
2. Підготовка оптимального бюджетного запиту на 2017 рік.
3. Активізація залучення позабюджетних джерел фінансування основної діяльності.
4. Заснування Фонду підтримки ініціатив музею.

ПІЗНАЙ СВОБОДУ.

Відчуй свободу і надихни на неї інших –
через історію і теперішність,
що зустрілися у нашій збірці, експозиції,
меморіалі, програмах, поглядах.

ЗАХИЩАЙ СВОБОДУ.

Пам'ятай про борню за свободу, вшановуй її героїв,
захищай її у повсякденні.

ТВОРИ СВОБОДУ.

Змінюй теперішнє і формуй майбутнє
у діалозі й активній співпраці.

Упорядкування, текст:

Ігор Пошивайло

Дизайн:

Микола Гончаров

**НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕМОРІАЛЬНИЙ КОМПЛЕКС
ГЕРОЇВ НЕБЕСНОЇ СОТНІ –
МУЗЕЙ РЕВОЛЮЦІЇ ГІДНОСТІ**